

Sociaal Domein
Beleid Sociaal Domein

De Raad

Stadhuis, Bogaardplein 15
Postbus 5305, 2280 HH Rijswijk
Telefoon 14 070
Fax (070) 326 10 10
stadhuis@rijswijk.nl
www.rijswijk.nl
iban BNG: NL15BNGH0285007424

betreft Voorgenomen besluitvorming rond de datum
gemeenschappelijke regeling Inkoopbureau H10 bijlage(n) 1

Hierbij informeren wij u over de uitkomsten van het onderzoek naar de governance op het gebied van de inkoop van jeugdhulp.

Conform de laatste planning zouden de H10 gemeenten voor het zomerreces 2019 koers bepalen voor de gewenste governance voor de intergemeentelijke samenwerking op het gebied van de inkoop van jeugdhulp. Vertrekpunten hierbij zijn:

- De kaders zoals vastgelegd in de door de raden vastgestelde Inkoopstrategie Jeugdhulp Haaglanden 2020-2024;
- De intentie van de deelnemende gemeenten de huidige regionale samenwerking voort te zetten voor ten minste de in de Inkoopstrategie Jeugdhulp Haaglanden 2020 - 2024 vastgelegde gezamenlijk in te kopen elementen jeugdhulp;
- En de intentie de huidige regionaal belegde uitvoerende taken gezamenlijk te blijven organiseren.

Ten behoeve van besluitvorming hebben de H10-gemeenten een onderzoek laten uitvoeren. Dit onderzoek, het rapport is bijgevoegd bij deze brief, is uitgevoerd door de Galan Groep. Aanleiding van het onderzoek was de bestuurlijke behoefte om de belangrijkste aansturings- en verantwoordingslijnen in de (contractuele) opdrachtgever-opdrachtnemerrelatie effectiever te krijgen, alsmede het zeker stellen dat de huidige governance van het Inkoopbureau voldoende toegerust is om haar regionale inkoop- en servicefunctie op professionele wijze uit te voeren.

Daarbij merkt de onderzoeker overigens op dat de regionale inkoop samenwerking, gezien de complexiteit van het onderwerp, niet slecht functioneert, bijzonder veerkrachtig is en voor zover te overzien, de afgelopen jaren in gezamenlijkheid heeft bijgedragen aan het realiseren van kwalitatief goede jeugdhulp in de regio.

Het onderzoek richt zich mede hierom in beginsel op het ophalen van gesignaleerde verbeterpunten en de afweging of andere governance mogelijkheden een (beter) alternatief bieden. Bestuurlijke zeggenschap en politieke legitimiteit vanuit Raadsperspectief zijn daarin de belangrijkste elementen.

Conclusie van het onderzoek: geen 'one size fits all' oplossing

Wij hebben alle uitgewerkte scenario's (gastheerconstruct, samenwerkingsovereenkomst (publiek- of privaatrechtelijk), openbaar lichaam (beleidsrijke GR) en centrumregeling), afgewogen en daaruit blijkt dat geen van deze onderzochte governancevarianten ten opzichte van de huidige structuur een 'one size fits all' oplossing voor de geconstateerde verbeterpunten oplevert.

Een centrumregeling zal de grip op de samenwerking vanuit het gezamenlijk opdrachtgeverschap doen afnemen, doordat de samenwerking verder op afstand van de andere gemeenten geplaatst wordt. Dit heeft nadelige gevolgen voor een aantal belangrijke governance aspecten zoals zeggenschap en slagkracht, en borgt het regionale belang minder goed dan het huidige model. Een centrumregeling heeft als extra risico dat het gevoel overheerst dat één van de gemeenten een uitzonderingspositie geniet.

De keuze voor een openbaar lichaam kan zorgen voor betere regionale borging van beleidstaken, heeft voldoende handvatten om de zeggenschap goed te regelen, maar leidt echter tot onnodige toename van de bestuurlijke drukte en compliceert de gezamenlijke uitvoeringstaken ten opzichte van de huidige governance.

De 'lichtere' varianten gastheerconstruct en samenwerkingsovereenkomst bieden op een aantal onderdelen wel aanknopingspunten voor verbetering. Zo is de verwachting dat een minder vrijblijvende structuur voor beleidsbepaling en opdrachtgeverschap de besluitvorming en evenwicht tussen partners ten goede komt. Daarnaast kan het beleggen van ondersteunende taken bij een van de gemeenten bijdragen om de gesignaleerde kwetsbaarheden bij het Inkoopbureau te reduceren. Dit geldt in het bijzonder ten aanzien van het voeren van werkgeverschap van personeel van het Inkoopbureau, dat de medewerkers meer loopbaanperspectief kan bieden en ervoor kan zorgen dat de afhankelijkheid van externen/ ingehuurde krachten wordt vermindert.

Koers: handhaven Wet Gemeenschappelijke Regelingen (Wgr) BVO met een aantal aanvullende maatregelen

Vanuit zowel bestuurlijk als ambtelijk perspectief wegen de voordelen niet op tegen de nadelen bij de keuze voor een andere structuur voor de gezamenlijke uitvoeringstaken met betrekking tot de inkoop jeugdhulp en het centraal inrichten van de administratieve taken als verantwoording. Politieke legitimiteit en zeggenschap is via de bestuurlijke lijn voldoende ingeregeld voor de uitvoeringstaken. Sturing en zeggenschap is eenduidig en eventueel specifieker in te regelen middels de dienstverleningsovereenkomst en het jaarlijks vast te stellen uitvoeringsprogramma. De Wgr BVO biedt daarnaast voldoende ruimte om in te kunnen spelen op toekomstige ontwikkelingen, kan slagvaardig taken ter hand nemen en wordt niet gehinderd door een gelaagd bestuur, wat de aansturing eenvoudig maakt.

Aanvullend wordt wel geadviseerd de huidige governance aan te vullen met elementen uit de 'lichtere' onderzochte varianten door deze ofwel in te bedden in de huidige structuur, of de huidige governance aan te vullen door het vastleggen van (een) nadere overeenkomst(en). Specifieker heeft het gezamenlijk opdrachtgeverschap baat bij een minder vrijblijvende structuur en kan het beleggen van ondersteunende taken bij een gemeente in plaats van het zelfstandig Inkoopbureau kwetsbaarheden en (ongewenste) afhankelijkheid reduceren op met name de continuïteit-vraagstukken.

Voorgenomen besluit

Op basis van het advies van de Galan Groep zijn de H10 gemeenten voornemens hun raden een besluit voor te leggen dat de bestaande GR Bedrijfsvoeringsorganisatie als juridische basis voor onbepaalde tijd continueert.

Planning

De komende periode wordt het voorgenomen besluit uitgewerkt. U kunt het (wijzigings-)voorstel daartoe in het laatste kwartaal van dit jaar tegemoet zien.

Verbetermaatregelen

Daarnaast worden de volgende verbetermaatregelen doorgevoerd:

- A. De professionele ontwikkeling en doelmatigheid van het regionale inkoopbureau te verbeteren door het werkgeverschap van de medewerkers middels een dienstverleningsovereenkomst bij een van de deelnemende gemeenten onder te brengen (verbetering van opdrachtnemerschap o.b.v. een gastheermodel);
- B. De doelen, inspanningen en processen bij de voorbereiding, afstemming en vaststelling van beleidsbesluiten uit te werken in een bestuurlijke samenwerkingsovereenkomst teneinde het gezamenlijk opdrachtgeverschap effectiever en minder vrijblijvend te maken;
- C. Het samenspel tussen de samenwerkende gemeenten als opdrachtgever en het regionaal inkoopbureau als opdrachtnemer te verbeteren door nadere uitwerking van werkwijzen en procedures (Plan Do Check Act Cyclus 'PDCA Cyclus') voor zowel de totstandkoming als de uitvoering en evaluatie van het jaarlijks te vernieuwen uitvoeringsprogramma.

Naast bovengenoemde verbeterpunten doet de onderzoeker een aantal aanbevelingen t.a.v. uitvoering, waar de gemeenten in beginsel positief naar kijken, maar waarvan de uitvoering de komende periode nadere uitwerking en doordenking vraagt. Deze aanbevelingen staan los van de onderzochte varianten.

- Heroverweeg periodiek de gezamenlijke taken en de gezamenlijk in te kopen jeugdhulp: dit biedt de basis voor verhelderen van bevoegdheden en verantwoordelijkheden en het jaarlijks op te stellen uitvoeringsprogramma. Dit wordt onderdeel van de jaarlijkse PDCA-cyclus
- Pas de naam van het Inkoopbureau aan: cruciaal bij het laten functioneren van de governance is het gebruik van de juiste terminologie. De meerwaarde van de samenwerking ligt op uitvoering van de beleidsarme taken zoals declaratieprocessen, gezamenlijk informatiemanagement en het uitvoeren van contractmanagement. Het woord 'inkoop' past in die zin niet meer bij het brede takenpakket en roept een verkeerd beeld op. Overwogen wordt de naam 'Serviceorganisatie H10'.
- Structureer en versimpel de overlegstructuur door een multidisciplinair expertteam te introduceren, in plaats van losse ambtelijke voorbereiding van overleggen. Dit wordt nader in opdracht van het Bestuurlijk Overleg Jeugd uitgewerkt.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,
de secretaris,

de burgemeester,

drs. M. Middendorp MPC

drs. M.J. Bezuijen